

ԾԱՅՐԱԿՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱՇԵՆ

SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

**Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ
ԱՍՏՈՒԱԾՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ**

(Սուրբ Էջմիածին, 2002թ. Յունուարի 6)

«Դիր զիս իրրեւ կնիք ի սրտի
բում եւ իրրեւ մատանի ի վերայ քազկի բռ,
բունն է քան զմահ սէր» (Նբգ. Նբգոց. 8.6):

Սիրելի բարեպաշտ հաւատացեալներ.

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին այսօր իր սուրբ խորանցներից աւետում է մեզ Սուրբ Ծնունդը Քրիստոսի, արծաթաձայն զանգերի խնդագին դողանքով հնչեցնում մեծ Աւետիսը մարդկութեան փրկութեան շնորհի:

Մարդկութիւնը 2000 տարի շարունակ զարմացել ու հիացել է Փրկչի Ծնունդով: Մտին անհասանելի եւ միայն հաւատով տեսանելի Սուրբ Ծննդեան խորհրդի աշխարհակեցոյց ճշմարտութիւնը շատերը թերահաւատօրէն մերժել են շատերը հաւատով ընդունել եւ վկայել իրենց կեանքով:

Հաւատի աշխարհով այսօր տեսնում ենք Բեթղեհէմի այրի մէջ խանձարուրով փառարուած Մանուկ Յիսուսին, Ով աստուածաբար սուրբ ու մանկաբար մաքուր իր հայեացքն է յառել աշխարհին եւ «Եկայք առ իս» հրաւերն է կարդում մարդկութեանը: Տեսնում ենք Աստուածային Փառքը Նորածին Մանկան, երկնից իջնող հրեշտակների օրհնաբանող զօրերը եւ մոգերի ու հովիւների հետ խոնարհեալ փառաբանում ենք՝ «մեզ եւ ձեզ մեծ աւետիս, Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ»:

Մսուրի խոնարհ յարկի տակ Աստուած մարդացաւ՝ ծնունց Անբաւելին երկնի եւ երկրի: Շարականագիրը «մեծ ու սքանչելի» է կոչում այս խորհուրդը, որի բովանդակութիւնը Աստուծոյ Մարդասիրութիւնն է, Աստուծոյ առ Իր արարածը ունեցած Սիրոյ Յայտնութիւնը: «Քանզի, - ինչպէս առաքեալն է ասում - ո՞վ կարող է պահել մեզ անբարատ ու անրիժ եւ կանգնեցնել իր փառքի առաջ անխառն ցնծութեամբ» (Յուդա, 1, 24): Ո՞վ կարող է մեղքի մահացու ոստայնից ազատել մարդուն, նորոգել մեղաւոր ու վիրաւոր հոգին եւ բարձրացնել դէպի իր նախաստեղծ կատարելութիւնը, եթէ ոչ Նա, Ով արարեց մեզ Իր պատկերով ու նմանութեամբ:

Եկաւ Աստուածորդին, քաջեց մարդկանց մէջ, ուսուցանեց, ուրախացաւ Կանայի հարսանիքում, արտասուեց Ղազարոսին սգացողների հետ, բժշկեց, մխիթարեց ու յարութիւն պարգեւեց Աստուածային զօրութեամբ ու մարդկային կատարելութեամբ եկաւ, յօժարութեամբ ըմպեց մարդկային մեղքի դառնութեան քաժակը, յանձն առաւ խաչելութիւնը, ու մենք «սէրը նրանով ճանաչեցինք»:

Սէր, որ մշտապէս յոյս է տածում ու հաւատում, որ երկիւղ չունի, քանզի չար բան չի խորհում, անիրաւութեան վրայ չի ուրախանում: Սէր, որ վերափոխել ու վերափոխում է մարդկային հոգիներն ու ժամանակների ընթացքը եւ հնչում է իբրեւ յորդոր յաւերժական. «Դիր զիս իբրեւ մատանի ի վերայ բազկի քո, զի բունն է քան զմահ սէր» (Երգ. Երգոց 8.6):

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ.

Սուրբ Ծննդեան խորախորհուրդ այս պահին գոհաբանութեան մեր աղօթքը մատուցեմք Աշխարհի Փրկչին, Ով Աստուածային Սիրոյ շնորհները առատօրէն պարգեւել է նաեւ մեր ժողովրդին՝ իր սուրբ առաքելների փարոքութեամբ հաստատելով Հայոց Եկեղեցին: Աստուածային ամենառատ Սիրոյ շնորհ է Մայր Աթոռը հայոց՝ այս Սուրբ Տաճարը իր առաքելութեամբ, որ յառնել է մեր Հայրենիքի սրտում, որտեղից այսօր Սուրբ Ծննդեան Աւետիսն ենք յղում մեր սիրելի ժողովրդին ի Հայաստան, յԱրցախ եւ ի Սփիւռս:

Այստեղ՝ Արարատի դիմաց, ի տես Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի, իջաւ Աստուածորդին եւ հաստատեց Հայոց Բեթղեհէմը, որպէս զի Իջման Սուրբ Սեղանից հանուր հայ կեանքի վրայ սփռուեն Բեթղեհէմեան Լոյսի սիրոյ շողերը: Իջաւ՝ ոսկէ մուրճի կնիքով դրուագելով համազգային մեր դարձի խորհուրդը, որպէս զի Սուրբ Էջմիածնով յարատեւի ժողովուրդը մեր ու միաւորեալ մնայ՝ թէկուզ մասնատուած ու աշխարհասփիւռ: Իջաւ «Դիր ինձ իբրեւ կնիք քո սրտի վրայ, իբրեւ մատանի՝ քո ձեռքին, քանզի զօրեղ է սէրը մահուանից» պատգամով: Եւ դրեցինք սիրոյ կնիք մեր սրտերին ու կապեցինք որպէս բազպան մեր աչին: Առ Քրիստոս սէրը 301 թուականին ընտրեալ դարձրեց ազգիս հայոց, հաւատով ու յոյսով լցրեց հայ կեանքը, նոյնացաւ հայ ինքնութեան հետ, դարձաւ ազգը միաւորող եկեղեցու, ազգը պահող Հայրենիքի սէր, անճնազոհ նուիրումի ու հաւատարմութեան՝ ընտանիքի սէր: Զօրացրեց մեր հոգում արդարի, ճշմարիտի ու կեանքի սէրը՝ չարը մերժելու, մահեր յաղթելու: Երկունքով լցրեց հայ հոգու անդաստանները, որ առատօրէն պտղաբերեցին՝ միշտ հաղորդ փառափայլութեան առաջընթացին:

Սիրելիներ.

Աստուծոյ Սէրը միշտ մեզ հետ է եւ Սուրբ Ծննդեան խորհրդով կրկին ու կրկին յայտնուում է մեզ: Եւ եթէ այսօր մեր Հայրենիքում, ազգային մեր կեանքում ամէն ինչ չէ, որ հարթ է, ամէն ինչ չէ, որ բարուօք է, ուրեմն մեր սէրն է պակասել առ Տէրը, առ Եկեղեցին ու Հայրենիքը, ուրեմն մենք ենք թերանում, մենք ենք ուշանում մէկս միւսի հանդէպ սիրոյ մէջ: Սիրոյ պակասից են ծնունդ առնում անվստահութիւնն ու անհանդուրժողականութիւնը, հակառակութիւնն ու թշնամանքը, աղփատութիւնը, օտարացումը միմեանցից, փախուստը Հայրենիքից: Սիրոյ պակասը այսօր վտանգում ու սասանում է մեր միաբանութիւնը, որ յոյս է, հաւատ եւ յաղթանակ, լաւատեսութիւն ու վստահութիւն եւ ճանապարհ դէպի ապագայ: Միաբանութեամբ ազատագրեցինք Արցախը, վերահաստատեցինք Հայաստանի անկախութիւնը, դիմացանք թանկ կորուստների ցաւին, յանձնառու եղանք բազում գոհողութիւնների ու դժուարութիւնների: Արդարեւ, ճշմարիտ է ասուած, վկայ մեր պատմութիւնը. անմիաբանութեամբ մեծերը փոքրանում են, միաբանութեամբ՝ փոքրերը մեծանում:

Այսօր հայոց եկեղեցիները Սուրբ Ծննդեան Աւետիսով մեր գաւակներին ի Հայաստան, յԱրցախ եւ ի Սփիւռս վերստին հրաւիրում են մտուրը Բեթղեհէմի, կոչում Աստուածսիրութեան, պահանջում եղբայրսիրութիւն, քանզի առ Աստուած եւ միմեանց նկատմամբ սիրով ենք զօրեղ իբրեւ անհատներ, իբրեւ ազգ, պետութիւն ու սուրբ եկեղեցի: Չլինի, որ լսենք ու անտարբեր անցնենք, չլինի, որ թերահաւատ գտնուենք, չլինի, որ իշխանասիրութիւնը, շահը, հոգսերը կամ ունայն, անցողիկ պատրանքներն ու մոլորութիւնները խեղդեն մեր հաւատը: Չլինի, որ սէրը տկարութիւն նկատենք եւ խաւարը աւելի սիրենք, քան լոյսը:

Արդ, կատարեալ հաւատով նայենք դէպի վեր, գտնենք քարայրը Բեթղեհէմեան, ճանաչենք խանձարուրում խայտացող Մանկանը, Ով գալիս է բնակուելու մեր մէջ, ազատելու մեզ մեղքից, առաքինութեամբ շնորհագարդելու, աներկիւղ ու անդաւան դարձնելու, Ով գալիս է զօրացնելու մարդասիրութիւն, օրինայարգութիւն, հայրենասիրութիւն, ստեղծագործ ջիւղ ու արարում, որպէս զի Սուրբ Ծննդեան օրհներգը՝ «եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն», մշտապէս հնչի աշխարհում համայն ու բազմապատկուի մարդկային հոգիներում:

Աստուածային Սիրոյ յայտնութեան, Սիրոյ յաղթութեան երգը մեր շուրթին՝ Ամենայն Հայոց Միաձնաէջ Մայր Աթոռից եղբայրական սիրոյ Մեր ողջոյնն ենք յղում Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու Նուիրապետութեան Աթոռների Գահակալներին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին, Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Մուրաֆեանին:

Բարձրեալի օրհնութեան եւ զօրակցութեան հայցով Մեր ողջոյնն ենք յղում Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահ Տիար Ռոբերտ Քոչարեանին, Լեւոնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Նախագահ Տիար Արկադի Ղուկասեանին, ողջունում ենք Հայաստանի եւ Արցախի պետական ողջ աւագանուն, Հայաստանում հաւատարմագրուած դիւանագիտական առաքելութիւնների ղեկավարներին ու ներկայացուցիչներին:

Տիրոջ Սուրբ Ծննդեան բարի Աւետիսով Հայրապետական Մեր սէրն ու օրհնութիւնն ենք բերում մեր Սուրբ Եկեղեցու Թեմակալ Առաջնորդներին, ուխտապահ հոգեւոր ողջ դասին, թեմական եւ համայնքներին վարչական մարմինների պատուարժան անդամներին եւ համայն մեղր հաւատացելոց ի սփիւռս աշխարհի:

Հայցենք միասնաբար, սիրելիներ, փրկարար Կամֆն ու Շնորհը Բարձրեալի: Ուր Կամֆն Աստուծոյ, այնտեղ՝ խորհուրդ մեծ ու սքանչելի եւ գործ հրաշալի, ուր Շնորհն Աստուծոյ, այնտեղ՝ օրհնութիւն:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ, մեզ, ձեզ մեծ աւետիս: